

[Pinstrup.]

des Metode er jo den at undgaa Børn. Ja, dersom det lykkes hende at gennemføre det — det begynder vel særlig i de større Byer —, saa behøver man jo ikke at klage over, at Folk flytter ind til Byerne fra Landet, for saa vil Byerne simpelt hen uddø. Men om hun saa lærer Folk Metoden nok saa godt, vil det dog aabenbart til Tider slaa fejl, der vil ske Uheld. Men her er det saa heldigt, at hun faar en Makker, saa er der en, der træder til; en Forfatter, som hidtil har udmærket sig ved at skrive højst usædelige og slibrige Bøger, træder her til, nemlig Forfatteren Harald Bergstedt. Hans Forfatterskab er gaaet ind i den Linie at afhjælpe de Mangler, der kan indtræffe ved saadanne Uheld, idet hans sidste Skrift er et blot og bart Agitations-skrift, der gaar ud paa at faa oprettet Klinikker, som staaer til gratis Afbenyttelse for Fosterfordrivelse. Tilsammen virker disse to Forfattere altsaa til Fremme for det usædelige Samliv og Fjernelsen af Fosteret; Barnet skal undgaaes. Det er bemærkelsesværdigt, at det ofte blandt Agitatorerne er Kvinder, som aldrig har kendt Moderglæden, der er særlig ivrige; havde de det, tror jeg ikke, de havde været saa højttalende.

Da Linierne i de to Forfatteres Bestræbelser falder sammen og efter mit Skøn er skadelige for vort Folk, bør de begge slettes af Finansloven. Jeg anerkender slet ikke Rigtigheden af det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersens Udtalelse i saa Henseende, jeg tror, at det baade juridisk og moralsk er fuldt forsvarligt at gaa til denne Slettelse, og der er vide Kredse i vort Folk, som kræver, at det sker.

Bindsløv: Jeg vil gerne sige til det ærede Medlem Hr. Pinstrup, at hvis det ærede Medlem tror, at jeg er Tilhænger af Doktrinen: Kunsten for Kunstens Skyld, tager han højlig fejl.

Mads Larsen: I Modsætning til adskillige ærede Medlemmer af dette høje Ting har jeg den Opfattelse, at Vilkaarene for litterær Virksomhed i dette lille Land ikke er saadanne, at det ikke er forsvarligt og rigtigt og god Samfundsøkonomi at yde Støtte til Kunstnere og Forfattere, som frembringer noget virkelig betydningsfuldt og talentfuldt. Den Form, hvorunder Understøttelsen fra det offentlige Side ydes, ligger efter min Mening netop i det rigtige Leje, naar det er saaledes, at det er den til enhver Tid siddende Minister for Undervisnings-

væsenet, der foretager sin personlige Undersøgelse, som søger kunstnerisk og litterær Bistand til Bedømmelse af de forskellige Kunstneres og Forfatteres Værker, som han mener bedst egnede til Understøttelse, og derefter tager det første og væsentlige Ansvar for de Forslag, han fremsætter, dels om Opretholdelse af saadanne Forfattere og Kunstnere, som understøttes paa Finansloven, dels om Optagelse af nye. Jeg tror, det er den rigtige Linie, naar Forholdet er saadan, og det derefter er Folkerepresentationen, som gennem sin Behandling træffer den endelige Afgørelse af, hvilke Kunstnere og Forfattere der skal nyde Understøttelse af det offentlige, fordi det er den mest tolerante Forsamling, man overhovedet kan tænke sig, som kommer til at træffe Afgørelsen, naar det er Folkets Repræsentanter. Jeg tror derfor heller ikke, at de Ønsker, der fra forskellige Sider har været fremsat om at skride til en omhyggelig Undersøgelse, til at faa nedsat et Udvalg af den ene eller den anden Art, vil føre til noget Resultat. Det er bemærkelsesværdigt, at de ærede Ordførere for Forslagene om at slette Bevillingen til Fru Thit Jensen og til Forfatteren Harald Bergstedt ikke med et eneste Ord har henvist til deres Forfatterskab og har sagt, at det ikke var gjort med Dygtighed, med Talent. Ingen har bestridt, at dette er Tilfældet for begge Forfatteres Vedkommende. Jeg hørte meget vel det ærede Medlem Hr. Bindsløv og det ærede Medlem Hr. Pinstrup fælde en haard Dom om Harald Bergstedts Bog „Berlinerreisen“. Dette er det bedste Vidnesbyrd om, i hvilken Grad Øjnene, der ser, er afgørende for, hvad Indtryk man faar.

Mit Indtryk er, at det, som Forfatteren Harald Bergstedt skriver i sin Bog „Berlinerreisen“, virkelig ikke er ægteskabs- eller familienedbrydende. Tværtimod. Han rejser et alvorligt Problem, som er drøftet i Tusinder og atter Tusinder af gode Ægteskaber i dette Land, hvor baade Mand og Hustru er gaaet ind som de rene Mennesker, det ærede Medlem Hr. Pinstrup talte om, de burde være, naar de gik ind i Ægteskabet, som er gaaet ind netop med det udtrykkelige Forsæt, at det skulde være Ægteskab for Livstid, altsaa Engifte. Han rejser det Problem, som den ene Gang efter den anden har været drøftet mellem saadanne Ægtefolk trindt omkring i vort Land i dybeste Alvor, Spørgsmaalet om Børnebegrænsningen.

Der kan være forskellige Motiver til en saadan Drøftelse, der kan være Hensynet til Kvindens Sundhed, der kan være Spørgsmaalet om Mulighederne for at føde disse